

INFORMACIÓ I BENVINGUDA
ALS RESIDENTS

Servei de Medicina Intensiva
Hospital del Mar
2009

Presentació

Amb la elaboració d'aquest dossier esperem que tingueu una guia útil en els primers passos per el Hospital i pel Servei de Medicina Intensiva. Aquest document vol completar la informació general facilitada per la comissió de docència en el llibre d'acollida del resident. Està dirigit essencialment als residents que arribeu al nostre servei.

Es probable que detectis alguna mancança en el contingut d'aquest document, per això, et demano que, al final del primer any de residència, em diguis quina informació creus que pot ésser útil per els residents que vindran en propers anys.

Tutor qui es?, Perquè serveix

El tutor de residents es un membre del servei, generalment un adjunt, que està designat pel cap de servei, amb l'objectiu de realitzar unes funcions específiques de tutelar i vetllar per la vostra formació. Actualment la Dra. Antònia Vázquez és la tutora de residents del Servei de Medicina Intensiva.

Les funcions pròpies del tutor son les següents:

- Referent – Interlocutor
  - Acolliment
  - Informació
  - Element de contacte per resoldre dificultats
  - Drets dels residents
- Organitzativa
  - Planificació de la formació
- Promoure la implicació de tot el servei en el programa de formació dels metges especialistes en formació
- Fomentar l'activitat docent i investigadora del especialista en formació
- Afavorir la responsabilització progressiva en la tasca assistencial
- Supervisió
  - Coneixements, Actituds, Activitat investigadora.
  - Realització del programa
  - Activitat docent del centre
- Avaluació
  - De l'especialista en formació
  - Autoevaluació del propi tutor
- Formació continuada com a tutor

Membres del servei

- * **Cap de Servei**

Dr. Jose Felipe Solsona Durán

- * **Cap de Secció**

Dr. Francisco Alvarez Lerma

- o **Cap Clínic**

Dr. Joan Nolla Salas

- * **Adjunts**

Dra. Immaculada Albert Bonamusa

Dra. Antonia Vázquez Sánchez

Dra. Yolanda Díaz Buendía

Dra. Maria Pilar Gracia Arnillas

- * **Adjunts de Guàrdia**

Dr. Santiago Garrido Pérez

Dra. Dolores Marzo Roche

Dra. M Luisa Blanco Lopez

- * **Residents**

R 5. Dr. Jose Antonio Rodriguez Murillo

R 4. Dra. Ana Zapatero Ferrándiz

R 3. Dra. Susana Hernández Marín

R 2. Dra. Anna Rey Pérez

R 1. Dra. Irene Dot Jordan

R 0. ?????

- * **Secretaria**

Sra. Marta Gas Amat

- * **Cap d'Infermeria**

Sra. Rosa Balaguer Blasco

Pla Docent

- **Teòric**

Programa de Formació Complementària

El Programa de Formació Complementària és una formació trunca que es facilita i aconsella a tots els residents sigui quina sigui la seva especialitat. Algun d'ells és obligatori (p.e. Suport Vital Bàsic). Els temes que es tracten (habilitats comunicatives, metodologia científica,...) són generals i de gran interès per totes les especialitats. El servei recomana als residents seguir els cursos. El programa es pot consultar a la web del IMAS. Més endavant us facilitaràn informació detallada del calendari i la inscripció. A més, compta com a crèdits de doctorat.

Acadèmia de Ciències Mèdiques

Un cop al mes, hi ha sessió de la Societat Catalana de Medicina Intensiva (SOCMIC) on es posa al dia algun tema d'interès de la especialitat. Habitualment es fa el segon dimarts de mes a les 19 hores; la assistència no és obligatòria però sí molt recomanable.

Sessions

-Posta al dia:

Tots els dimecres a les 10 h, a excepció de períodes vacacionals.

Es tracta de actualitzacions mitjançant revisió bibliogràfica de temes d'interès de la especialitat. Les realitzem els membres del Servei, tant adjunts com residents, i, ocasionalment persones alienes al servei.

-Mortalitat:

Quinzenal. Dimarts a les 10 hores.

Revisió a fons de les morts no esperables i d'alguns processos assistencials.

-Bibliogràfica:

Quinzenal. Dimarts a les 10 hores. A càrrec dels metges del servei, Adjunts i Residents.

-Anatomo-clínica:

Un cop al mes, tercer dilluns de mes, a les 8,30 hores, a excepció de períodes vacacionals.

Es tracta de valorar la correlació clínico-patològica dels pacients de que disposem d'estudi necròptic.

-Residents:

Dijous a les 10 hores. Es tracta de classes amb els temes bàsics de la especialitat (shock, ventilació mecànica,...) en blocs de 10 sessions que es repeteixen trimestralment, especialment dirigides als residents que roten pel servei i als residents d'intensiva de nova incorporació.

-Sessió General Hospitalària:

Un cop al mes. Dimarts, a les 15 hores.

Posta al dia en temes d'interès general.

Llibres

En l'**annex I** hi ha el programa de formació teòrica de la especialitat, adaptat del programa oficial, per tal de que tingueu una guia d'estudi.

Es important introduir-vos en l'hàbit de la lectura científica. Creiem que en aquest moment de la formació ha d'anar dirigida a llibres de l'especialitat. Recomanem especialment:

- Guyton
- Rippe
- Hall
- Civetta
- Harrison

Existeixen manuals pràctics que poden ser de interès en consultes urgents i momentànies, però no poden substituir les lectures als textos de referència:

- Marino
- Rippe

Revistes

Les revistes son una font de informació imprescindible per estar al dia, creiem que han de ser consultades en les situacions en que necessitem aprofundir en un tema concret, en aquesta situació és on obtindrem el màxim rendiment. També, més endavant, com a lectura habitual per estar al dia. En el manual del resident i en la biblioteca podreu obtenir un llistat de totes les revistes que disposa l'hospital

Les revistes que ens resulten de més interès son:

- Medicina Intensiva
- Intensive Care Medicine
- Critical Care Medicine
- American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine
- Chest
- Circulation
- Journal of Trauma
- Medicina Clínica
- Clinical Infectious Diseases
- New England Journal of Medicine
- Journal of American Medical Association

Informació Online

No oblideu que moltes revistes es poden consultar via internet. Mitjançant la Intranet o la pròpia Biblioteca tenim accés electronic gratuït a la majoria de revistes d'interès per la nostra especialitat.

A més hi ha gran quantitat de webs relacionades amb l'especialitat, inicialment et poden ser d'interès les webs de les societats catalana i espanyola de medicina intensiva:

www.socmic.org
www.semicyuc.org

- **Nou projecte de formació teòrica a nivell de la SOCMIC**

A instàncies de la Societat Catalana de Medicina Intensiva, els tutors de Catalunya ens hem reunit i pensat que fora bó que existís un programa comú a tots els hospitals, que es pogués seguir en format electrònic, amb alguna classe presencial i avaluacions anuals per tal de facilitar la presentació al examen europeu de la especialitat a qui ho volgués fer. Aquest projecte es troba en una fase molt preliminar però la idea seria similar a la que segueix la European Society of Intensive Care Medicine amb el seu programa CoBaTrICE (Competency-Based Training in Intensive Care Medicine in Europe). Us informarem dels progressos.

- **Rotacions**

Els primers 2 mesos estareu al Servei de Medicina Intensiva per tal de fer-vos més fàcil l'adaptació al hospital, conèixer els que serem els vostres companys i familiaritzar-vos amb la especialitat que heu escollit. Després durant els següents 18 mesos de Residència estareu en diferents especialitats (Medicina Interna, Pneumologia, Cardiologia, Digestiu, Neurologia, Urgències mèdiques, Cirurgia General i Anestesiologia). L'aprenentatge que us poden oferir en aquests serveis, us permetran en un futur molt pròxim exercir millor la vostra especialitat.

Per tal d'aprofitar al màxim cadascun d'aquests períodes, hem arribat, amb els tutors de les diferents especialitats, a un acord de mínims en coneixements i en tècniques que haureu d'haver adquirit al finalitzar cadascuna de les rotacions.

Al començar un període de rotació teniu de presentar-vos al tutor de residents de l'especialitat corresponent. Ell us presentarà a la resta de membres del servei, us indicarà on tindrà lloc la vostra activitat en els propers mesos i us indicarà qui es el vostre facultatiu responsable. Qualsevol incident que tingueu durant la rotació ha d'anar dirigida al tutor de la especialitat i al tutor de la vostra especialitat si ho creieu necessari.

Tingueu sempre present la llista d'objectius de la rotació, us serà de utilitat per dirigir la rotació fins aconseguir assolir els objectius.

Durant aquest període de 18 mesos, fareu principalment guàrdies al Servei d'Urgències; creiem que es una part fonamental de l'aprenentatge. Així mateix, fareu un parell de guàrdies al mes a UCI per tal de començar a familiaritzar-vos amb el malalt crític.

Posteriorment us incorporareu plenament al Servei de Medicina Intensiva, on inicialment la vostra activitat estarà completament tutelada; la vostra responsabilitat en l'atenció al pacient, la realització de tècniques, la relació amb altres especialistes, amb les famílies i amb l'equip de treball, anirà augmentant amb l'objectiu de que durant el darrer any de formació, sigueu capaços d'assolir funcions de metge Adjunt.

Durant aquest període de 3 anys i mig, encara fareu diverses rotacions més especialitzades, tals com Unitat Coronària i UCI-Traumatologia (rotació externa). També en aquest període hi ha temps per fer una rotació externa optativa (UCI de Cirurgia Cardíaca, UCI pediàtrica, etc)

Calendari de Rotacions

Per tal de optimitzar les rotacions de tots els residents de l'hospital hi ha una comissió que es la que estableix els calendaris. En **l'annex II** podreu veure el calendari de la vostra rotació

Objectius a assolir en cada una de les rotacions

En **l'annex III** podeu veure els objectius específics de cada una de les especialitats, signat per cada tutor i cap de servei corresponent

Per tal d'aconseguir un millor aprofitament de les rotacions, així com per detectar situacions susceptibles de millora, us demano que em parlem sempre que ho creieu necessari.

Avaluació dels serveis per part dels residents

La avaluació dels diferents serveis per part dels residents és una eina que ens permet detectar les coses que no funcionen prou bé. Un cop identificat el problema podem fer modificacions, i posteriorment podem saber si les modificacions realitzades han resolt total o parcialment el problema. És per això que la comissió de docència està molt interessada en que tots els residents feu una avaluació dels diferents serveis en els que treballeu, incloent el vostre. En **l'annex IV** hi ha el full que heu d'omplir cada vegada que finalitzeu una rotació i un cop cada 6 mesos quan esteu al servei definitiu; un cop omplert el podeu posar a la bústia de la comissió de docència.

Llibre curricular

Donada la nul·la utilitat pràctica del llibre curricular del resident proporcionat actualment pel Ministeri de Sanitat, i, a la vegada, el dret i la obligació de portar un registre de l'activitat del resident, hem posat en marxa "El llibre curricular del resident" diferent a cada servei, intentant adequar-lo a les necessitats de cada especialitat. Probablement tindrà mancances, que esperem ens ajudeu a millorar. Trobareu el model a **l'annex V**.

Programa oficial de la especialitat

A **l'annex VI** hi ha el programa oficial de la especialitat elaborat per la Comissió Nacional i aprovat pel Ministeri de Sanitat i Consum; aquest, però, es va fer a l'any 1984 i la seva idoneïtat és dubtosa, pel que esperem que en un futur proper, es publiqui un nou programa, com està passant a la majoria de especialitats

Guàrdies

En regles generals, durant els primers 12 mesos, realitzareu 3 guàrdies a Urgències i 2 a UCI. Durant els propers 8 mesos 2 guàrdies a Urgències i 3 a UCI. Posteriorment només a UCI, a excepció de les rotacions per Cirurgia General, Anestesiologia, Unitat

Coronària i UCI de Traumatologia en que fareu el 50% de les guàrdies a UCI i el 50% al servei pel que roteu.

Línies d'investigació

Al nostre Servei té varies línies d'investigació actives: infeccions, sepsis greu, fongs, weaning i bioètica. Els residents son convidats a participar activament en els treballs en marxa. A més a més, la proximitat amb l'I.M.I.M. facilita l'accés a altres línies i el fet d'endegar nous projectes.

Existeix ademés la possibilitat de demanar una Beca al final de la Residència, amb un sou equivalent al cinquè any de Residència i compatible amb contracte de guàrdies.

Avaluació, Competència Clínica dels Residents

A part de l'avaluació continuada en el dia a dia, tenim la obligació d'avaluar amb puntuació numérica els coneixements adquirits i les actituds. Tot i que pensem que aixó, ara per ara, no té cap repercusió en la vida profesional futura, procurem fer-ho amb equitat i justícia, sabent que cap procés d'avaluació és perfecte, i tant el comportament com les actituds humanes son molt difícils d'avaluar.

Al final del període de formació, que com sabeu, en la nostra especialitat és de 5 anys, existeix pels residents que comenceu a partir del 2008, la possibilitat de fer un examen voluntari, que tingui valor curricular; creiem que és interessant sobretot com a estímul pel estudi imprescindible en aquest període.

Dels residents de medicina intensiva esperem: honestedat, comportament ètic, responsabilitat, tracte respectuós cap als companys, els pacients i el seu entorn, capacitat d'aprendre de l'experiència, respostes apropiades a les situacions d'estrès, i, és clar, il.lusió per aprendre.

Esperem poder contagiar-vos aquests aspectes que no hi són als llibres, així com saber crear el clima de confiança i respecte mutus que us permetin treure el màxim profit d'aquests anys de formació.

ANNEX I

Programa de formació teórica

ANNEX II

Calendari de Rotacions

ANNEX III

Objectius específics de les rotacions

ANNEX IV

Full d'avaluació que ha d'omplir el resident

ANNEX V

***Model de llibre curricular per a residents de
Medicina Intensiva***

ANNEX VI

Programa oficial de la especialitat